DAGENS NYHETER Söndagen den 13 Oktober 1946

DÖDSFALL

A. Fredin. Förre kantorn och folkskolläraren August Fredin avled på fredagsmorgonen i sitt hem i Loftahammar i en ålder av 93 år.

Han var född i Burs socken på Gotland år 1853, utexaminerades från Linköpings seminarium 1874 och tillträdde samma år folkskollärartjänst med organist- och klockarbefattning på Gotland, där han verkade i 28 år tills han år 1902 kom till Loftahammar. Efter 18 års tjänst avgick han med pension år 1920. I Loftahammar var han ledamot av taxeringsnämnden, revisor av kommunens räkenskaper, revisor i Loftahammars sparbank i närmare 30 år och under 25 år lokalombud för Stockholms stads barnavårdsnämnds utackorderingsbyrå. Han har upptecknat omkring 1.000 visor och danslåtar och utgivit en del i bokform. För detta arbete tillerkände riksdagen honom en gratifikation på 2.000 kr. Från Gotland har 734 melodier upptecknats och av dem 493 tryckts. Från Tjust och södra Östergötland har nära 300 melodier upptecknats. Han höll omkring 300 föreläsningar och har för sitt arbete med folkmusiken tilldelats Artur Hazeliusmedaljen med diplom. Av Svenska Ungdomsringen för bygdekultur har han erhållit förtjänsttecken i både silver och guld. Han var hedersledamot av Gotlands nation i Uppsala. Närmast sörjande är maka och en dotter, f. d. sjuksköterskan Maja Fredin.

Aug. Fredin.

Stord och Ton 9-10. 1946

Kantor August Fredin i Loftahammar

Efter endast ett par dagars sjukdom avled nyligen i sitt hem i Loftahammar f. d. kantorn och folkskolläraren *August Fredin* i den höga åldern av 93 år. Hans namn blev riksbekant genom hans stora och utomordentligt värdefulla arbete på folkmusikens område. Hans uppteckningar av visor, danslåtar m. m. omfattar ej mindre än omkring 1,000 nummer och uppteckningen har verkställts med mycken omsorg och sakkunskap. Såsom erkänsla anslog riksdagen åt honom för en del år sedan en gratifikation på 2,000 kronor.

734 av dessa melodier äro från Gotland. Av dem äro 185 "visor", mest sjömansvisor, kärleksvisor m. m., men även några gamla ballader finnas, bl. a. medeltidsballader, sådana som visan om Lagerman och den om Malena, och 28 sånglekar äro av stort intresse, inte endast ur musikalisk synpunkt utan lika mycket, om inte mer, ur folkminnessynpunkt.

Polskorna äro till antalet 196. Vidare 167 valser, 130 andra danser, 38 marscher m. m. Beträffande valserna skrev prof. Kallstenius för en del år sedan att deras betydande värde var en verklig överraskning, "ty denna dansform, som i vårt land icke har att bygga på någon gammal musiktradition, då den kommit till oss först omkring år 1800, brukar eljest vara mer än lovligt banal".

Utom ovannämnda innehåller samlingen biografier av spelmän, vissångare och sångerskor, beskrivning av de olika dansernas och danslekarnas utförande, skildringar av folkseder och bruk förknippade med musikens utförande vid olika tillfällen, såsom t. ex. vid bröllop, "hemkomstfester" och "avfärder", "bjudningskalaser" etc.

Av de 734 melodierna äro 493 tryckta men icke alla av dem utgivna. De hittills tryckta ha fått enstämmiga erkännanden från Kungl. Musikaliska akademien och Nordiska museets nämnd. Professorerna Lundell och Adolf Noréen ha fällt följande omdöme: Det är en av de största och mest mångsidiga melodisamlingar som hittills sammanbragts i något svenskt landskap och uppteckningen är verkställd med mycken omsorg och sakkunskap.

Wilhelm Peterson-Berger, som ju inte var snar till att använda berömmande ord, skrev på sin tid att "de Fredinska samlingarna äro av samma kulturhistoriska betydelse som de genom folkmusikkommissionens försorg offentliggjorda Nils Anderssonska, och i lika hög grad som dessa förtjäna de att genom bidrag från det allmänna göras tillgängliga för vetenskaplig forskning och konstnärliga studier".

August Fredin hade under 28 år sin verksamhet på Gotland. På gutarnas ö hade f. ö. hans vagga stått, där hade han första gången skådat dagens ljus. Men inte blott Gotlands folkmusik ägnade han sitt intresse. Från Tjust och södra Östergötland, där han sedan 1902 hade sin hemvist, up han nära 300 melodier. Under höll han också omkring 300 för om folkmusik och anlitades därvid läns föreläsningsföreningar. Aug fick under sin livstid mottaga må på att hans gärning och nit vederb skattats. Nordiska museet förära sålunda Artur Hazelius-medaljen m Av Svenska Ungdomsringen för By hade han erhållit dess förtjänstmä de silver och guld. Gotlands n Uppsala universitet hade gjort hon hedersledamot, likaså Bungemusee sta hembygdsförening på Gotland om hade han förlänats Sällskapet P stora guldmedalj med diplom "för flit".